

安政四丁巳仲夏新鐫

和蘭文典便蒙

瑞井堂藏板

蘭學ノ世ニ行ハル、コ久シ然レハ從來之ヲ學フ者唯醫
 家者流ニ過ザルノミ方今ニ至テハ他ノ武弁ノ士ト雖モ
 亦タ此學ニ從事スル者甚タ多シ盛ナリト謂ベシ予モ亦
 其社ニ入り其書ヲ講習スルニ其法ニ從ヒ其源ニ溯ル寸
 置ト雖モ之ヲ苟モセズ然ルニ其法ニ從ヒ其源ニ溯ル寸
 又入り易スキモアリ然ルニ其法ニ從ヒ其源ニ溯ル寸
 憶シ難ク講習ノ際甚メ之ヲ苦ム予常ニ之ヲ患ヘ項日共
 文法書ニ就テ極メテ緊要ナル條件ヲ抄シテ机上ニ置
 キ急テ初學ノ具ト患ヲ得ル少カラズ是以今之ヲ梓ニ
 一上テ以テ初學ノ具ト患ヲ得ル少カラズ是以今之ヲ梓ニ
 助トナルヲアラバ予幸甚ナラン

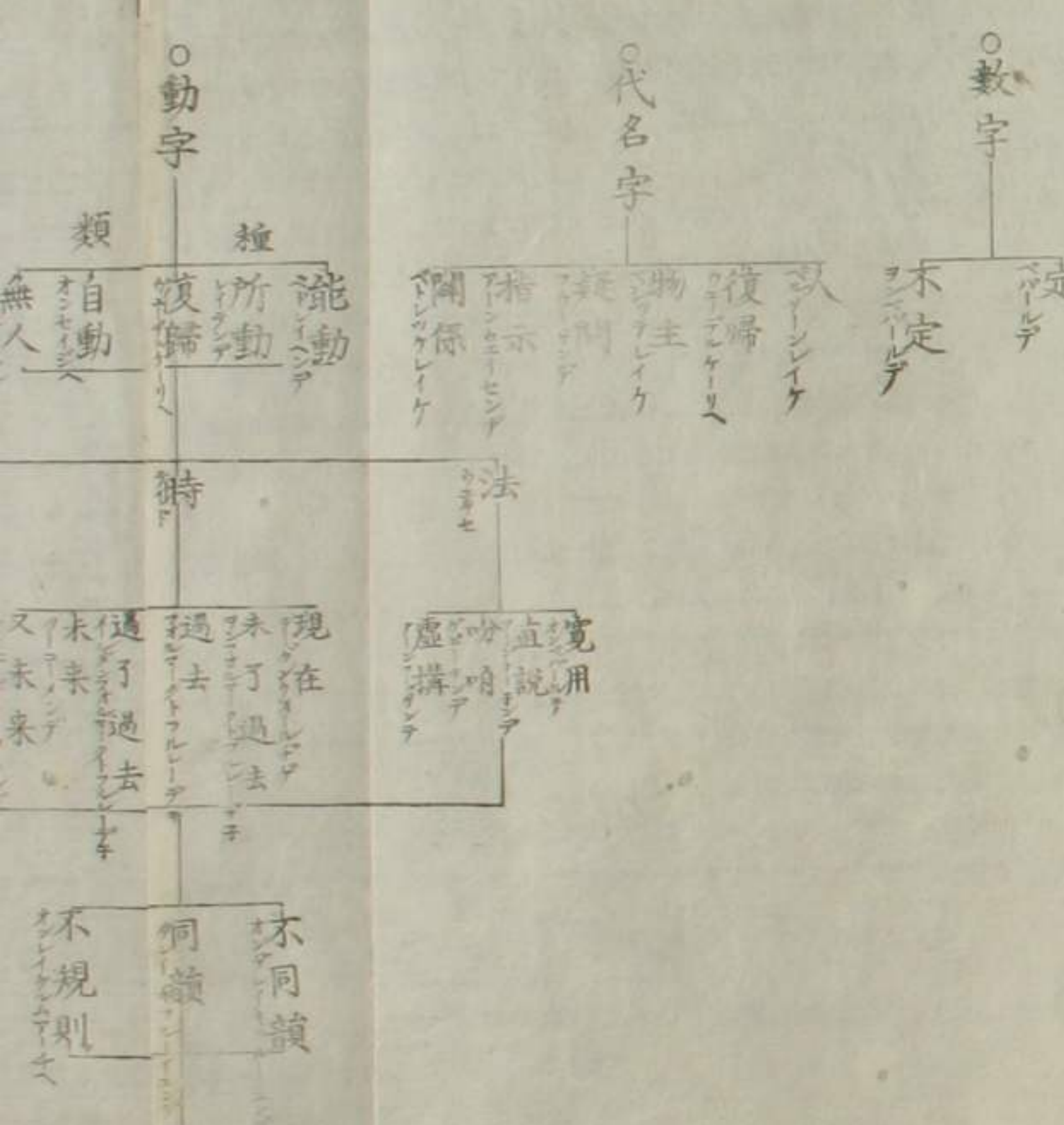
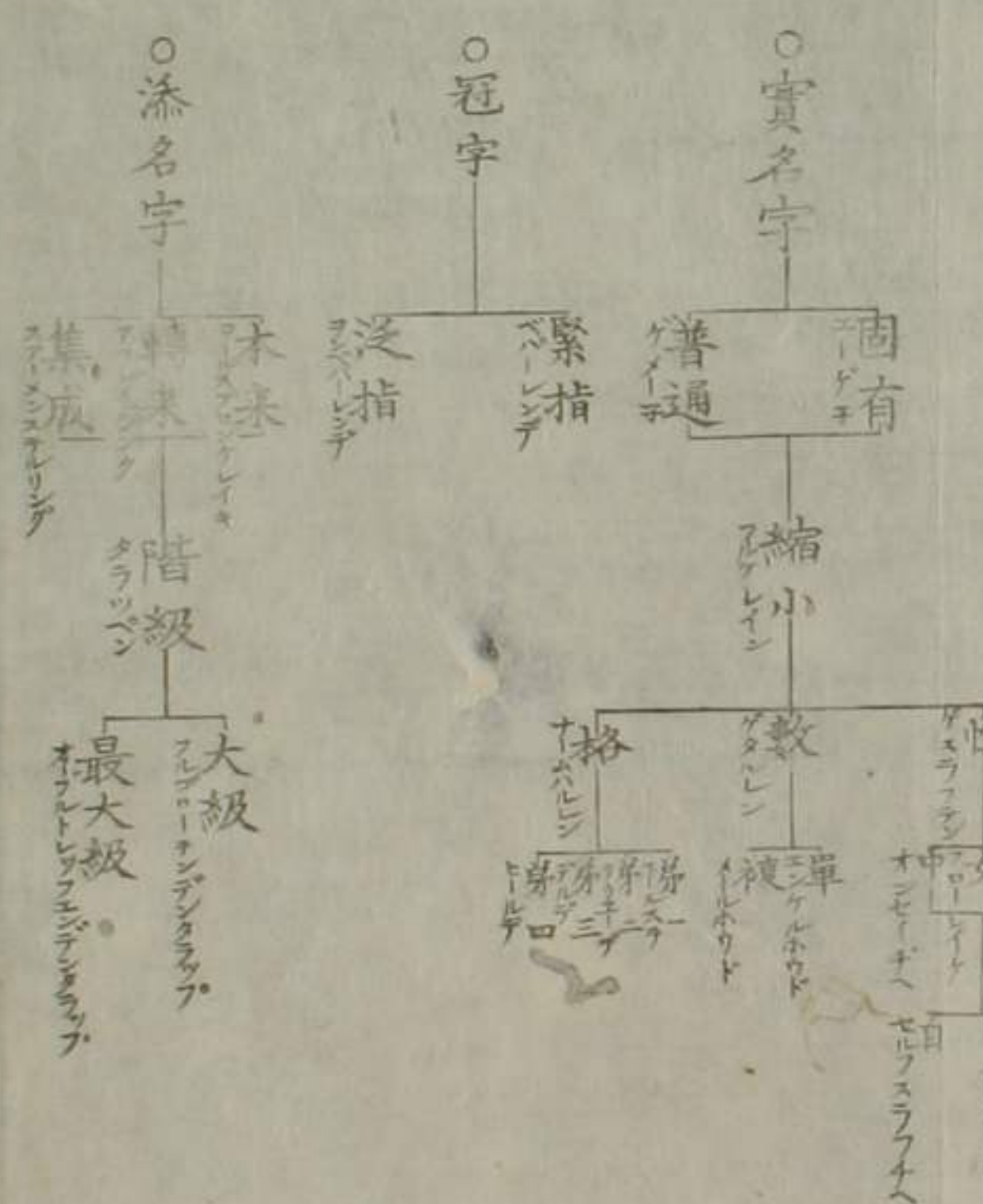
安政四年丁巳仲夏 香處閣人誌

十品字

- 一 品字
- 二 品字
- 三 品字
- 四 品字
- 五 品字
- 六 品字
- 七 品字
- 八 品字
- 九 品字
- 十 品字

○同系

實 冠 添 代 副 動 處 接 嘆
 字 名 名 名 字 字 字 字 字 字 字 字
 實 冠 添 代 副 動 處 接 嘆
 字 名 名 名 字 字 字 字 字 字 字 字

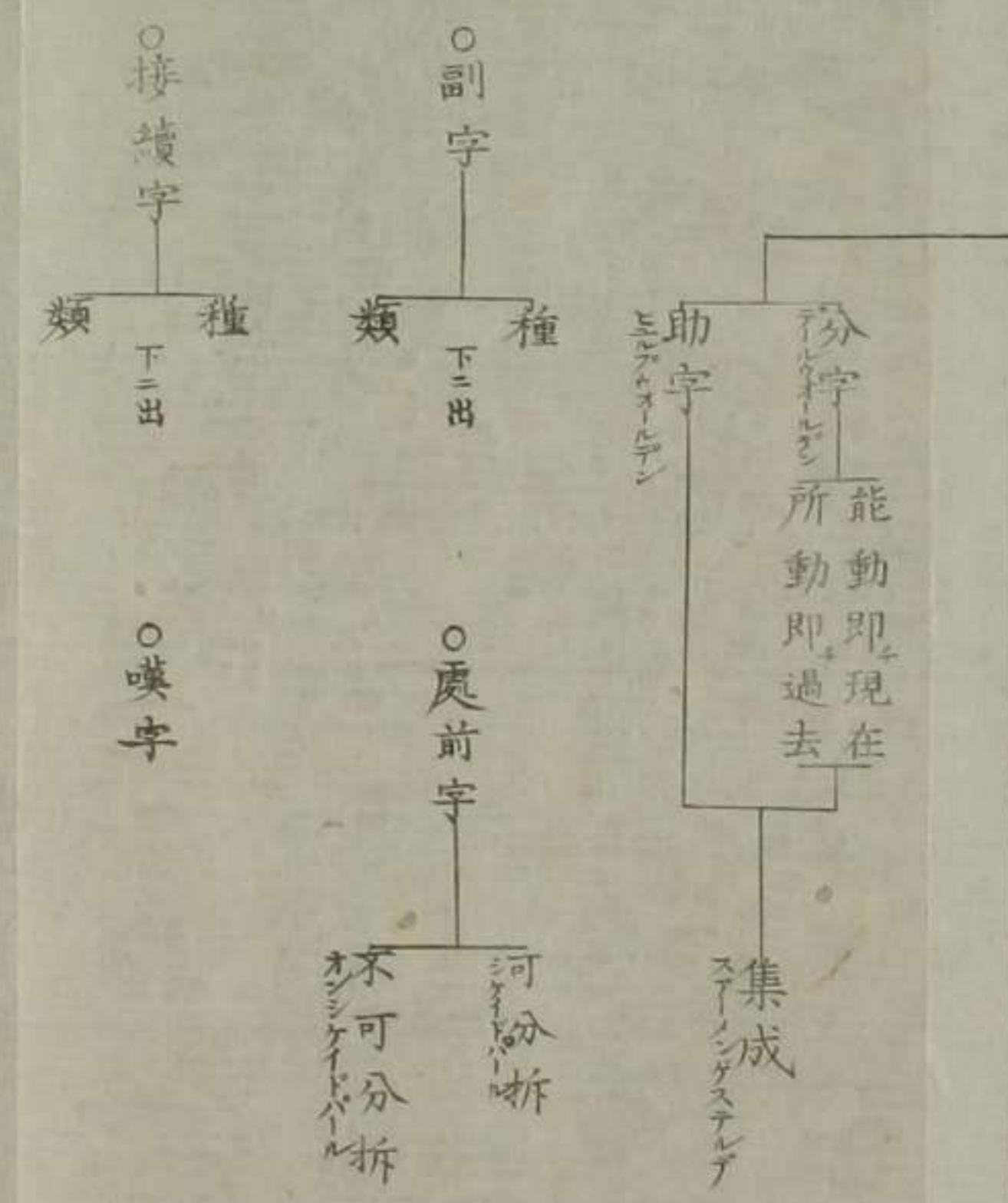
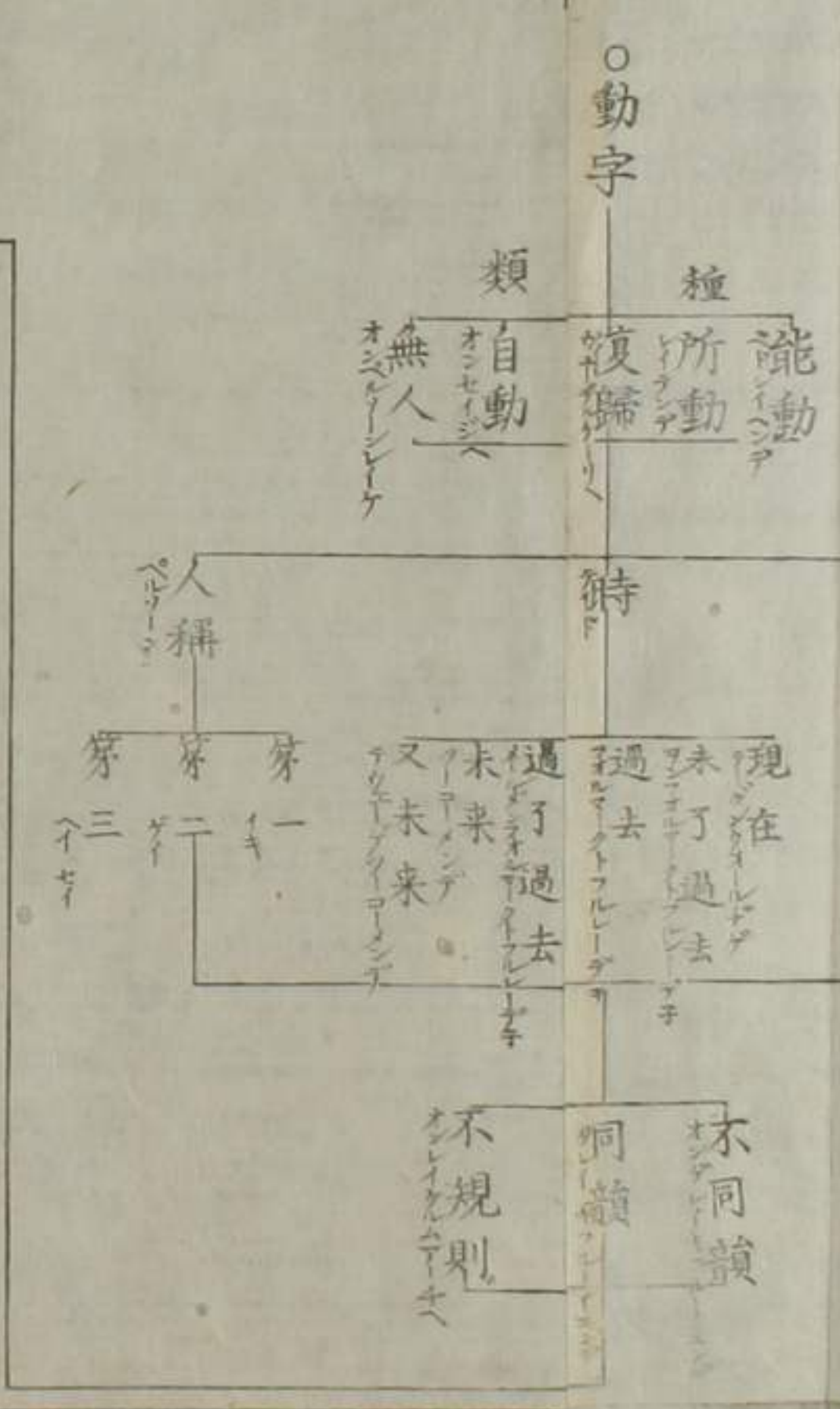

○添名字
 階級
 大級
 最大級

○數字
 不定

○代名字
 物主
 復歸
 認

○動字
 能動
 所動
 複歸
 自動
 無人
 無

○縮小字
 字尾 *je, the, ppe* 又 *je, jean* 代リニ *ken* ヲ用フ

○實名字ノ性
 ○男性
 字尾 *aat, et, ete, dem, em, sem, lang, em*
 ○女性
 字尾 *in, es, ete, dekap, hub, y, ing, us, te, t.*
 ○中性
 字尾 *del, te, stkap, som.*
 ○通性
foce, foel, genant, getel, gels, 等並ニ *genant*, ヲ配合ス

○同性即自性
 ル字ト *king* ヲ尾スル字ト皆男女性相通テ用フ
arend, kende, kaim, vut, vrant, rant, vey 等此雌ニ就テ云フニ論ナク皆男性ノ者トス
duy, kina, mink, stang 等此雄ニ就テ云ニ論ナク皆女性ノ者トス
 ○字ハ男女此壯ノ差別ナク中性トス
rand, paure, ノ字ハ三性ニ通シテ多ハ男性ニ用フ
retlog, ノ字ハ三性ニ通シテ多ハ男性ニ用フ

○實名字ノ數
 ○複數ハ單數ノ字尾ニ *ion, s* ヲ加フルヲ其微トス
 ○單數ノ字尾スル字ハ *er* ヲ加ヘテ複數トナシ
 ○或ハ縮小字ヲ尾スル字ハ *er* ヲ加ヘテ複數トナス

○第一格
 ○第二格
 ○第三格
 ○第四格
 ○冠字

○男性ニ用フル例

一格 Be (of een) sterke leeuw. 被稱

二格 Be (of eens) sterke leeuw. Be sterke leuwen, of den
of den Be (eener) sterke
leeuw.

三格 Een (eener) sterke leeuw. Een sterke leuwen, of aan
aan Een (eener) sterke
leeuw.

四格 Een (eener) sterke leeuw. Be sterke leuwen.

○女性ニ用フル例

一格 Be (eene) sterke baas. 被稱

二格 Een (eener) sterke baas. Een sterke baas.

三格 Een (eener) sterke baas. Een, of den Be sterke baas.

四格 Een (eener) sterke baas. Be, Be, of aan Be sterke baas.

五格 Een (eene) sterke baas. Be sterke baas.

○中性ニ用フル例

一格 Het moedige (een moedig) paard. 被稱

二格 Het moedige (een moedig) paard. Be moedige paarden.

三格 Het moedige (een moedige) paard. Het moedige, of den Be moedige
paard.

四格 Het moedige (een moedige) paard. Be moedigen, of aan Be moedige
paarden.

五格 Het moedige (een moedige) paard. Be moedige paarden.

六格 Het moedige (een moedige) paard. Be moedige paarden.

○添名字ヲ女性實字ノ前ニ置クオハ單被共ニ必ス
ヲ加フ只口朝ノ惡シキオノミ之ヲ去ル

○男性單數實字ノ前ニアツテハ緊指冠字代名字アル
オハヲ加フ或ハ冠字代名字ナク添名字ノミ置クオ
モハフ加フ又 een アルハハヲ加フ若シ人ノ狀貌ヲ
云ハズ只共所業等ヲ云寸ハハヲ去ル。 Stoken, eenig,
menig, アルハハヲ去ル。 man, meerst, 或ハ king ヲ
尾スル字ノ前ニアルハハヲ去ル

○中性單數實字ノ前ニ置ク添名字ハ凡ヘテハ去ル
只緊指冠字或ハ指示代名字アルオノミハハヲ加フ

○添名字ニ性共ニ單數ノ後ニハハヲ加ヘ或ハ去ルノ規
則モ口調ノ好惡ニ因テハ之ヲ去加スルコアリ

○實字ニ代リテ其用ヲ爲ス寸ハ實字ノ如ク變化ス然
レモ單數ノ寸一定セズ

○比較級

○大級ニハ e, y ヲ尾シ最大級ニハ e, y ヲ尾ス尚共意ヲ
強クセント欲スル寸ハ alder ヲ用ス

○ e, y ヲ加ヘサル字ノ大級ニハ meer, ヲ用ヒ最大級
ニハ meest, ヲ用フ e, y, t, ヲ加ヘタル字ニモ亦之ヲ
弁スルコアリ

○數字

○定數字
een, 冠字ノ e, y ト同シ變勾ニテ唯タ母音ノ強キ

ノミ此字ノ前ニ冠字 Be, フ置クハ三性共ニ
尾ス。○男中性ノ二格ニハ, Be, eener, den Een eener,
ト云フ。 Be, de, die, mijn, 等ノ代名字 een, ノ前ニアル
寸ハハヲ尾ス。○ een, 緊指冠字代名字ト駢列シテ實
字前ニアル寸ハハヲ加フ
○此他ノ定數字實字前ニアルハ變勾ニ拘ハラズ
○數字人代名字ノ後ニアリ或ハ獨立スル寸ハ變拘ス
○ beide, 二ツナガラト云フ義ナリ
○ half, half, フ合スル數字アリ anderhalf, verstaak,
等ノ如キ之ナリ

○不定數字

○ of, 字緊指冠字代名字ノ前ニアルハ變勾ニ拘ラズ
○ alle, 多ノモノヲ一ツニ束テルノ義ニ用フル寸ハ變
勾ニ拘ラス。 eener, 義ニ用ヒテ單數實字ノ側ニ在ル
寸ハ變勾ス。通常被數ノ實字前ニアリ或ハ人代名字
ノ後ニアル寸ハ實字ノ如ク變拘ス
○ ik, ieder, eenig, geen, 實字側ニアル寸ハ添名字
ノ法ニ從ヒテ變勾ス
其獨立ハ ik, ieder, elk, een, ieder, een, ieder, een, een
eenge, 等

弁スルコアリ

○数字

○定数字

com: 冠字ノ sent ト同シ變勾ニテ唯々呼音ノ強キ

ノ此字ノ前ニ冠字 Be, フ置クキハ三性共ニ〇ヲ尾ス。男中性ノ二格ニハ Des comen, fan sen comen, ト云フ。 *Bele, die, mijn,* 等ノ代名宇 com, ノ前ニアル寸ハ〇ヲ尾ス。 *com* 緊指冠字代名宇ト駢列シテ實字前ニアル寸ハ〇ヲ加フ。

○此他ノ定数字實字前ニアルハ變勾ニ拘ハラス。数字人代名宇ノ後ニアリ或ハ獨立スル寸ハ變物ス。

○ *voorde,* ハ両ツナガラト云フ義ナリ。

○ *half, halve,* フ合スル数字アリ *anderhalve, beshalve,* 等ノ如キ之ナリ。

○不定数字

○ *af,* ノ字緊指冠字代名宇ノ前ニアルハ變勾ニ拘ラズ。 *alle,* ハ多ノモノヲ一ツニ束テルノ義ニ用フル寸ハ變勾ニ拘ラス。 *veeren,* ノ義ニ用ヒテ單數實字ノ側ニ在ル寸ハ變勾ニ通常複數ノ實字前ニアリ或ハ人代名宇ノ後ニアアル寸ハ實字ノ如ク變物ス。

○ *de, ieder, eenig, geen,* ノ實字側ニアル寸ハ添名宇ノ法ニ從ヒテ變勾ス。

其獨立ハ *de, ieder, de een, een ieder, iedereen, een iegelijk,* ナリ。

其變勾ハ *de, ieder, de een, een, een ieder, iedereen, iedereen, iegelijk, een iegelijk, een iegeliken,* ナリ。

是等ノ字未だ複數ナシ。

○ *veel, weinig, meer, minder,* 通常變勾ナシ多分ニ格ヲ後ニ領ス。

veel 複數ノ實字前ニアルハ添名宇ノ法ニ由テ變勾ス。獨立ニハ〇ヲ尾ス。

weinig 緊指冠字代名宇ヲ前ニ置ク寸ハ變勾ス。獨立ニハ〇ヲ尾ス。

ニハルヲ尾ス

○ *eenige, sommige, ettelijke,* 等一ノ實字ト配合スルモノハ添名宇ノ變勾ニ從ヒ獨立ニハルヲ尾ス。

○ 上ノ數字 *weinig,* フ除ク外複數ノ寸ニ格ニハ皆 *de* フ尾ス。

○人代名宇

○第一人稱單複變化ノ例

一格	單稱	我	我
二格	單稱	<i>ik</i>	<i>my</i>
三格	單稱	<i>mynt, mijner, of van my.</i>	<i>onten, of van ons.</i>
四格	單稱	<i>my, of van my.</i>	<i>ons, of van ons.</i>

○第二人稱單複變化ノ例

一格	單稱	君	君
二格	單稱	<i>gij</i>	<i>gy</i>
三格	單稱	<i>gijnt, uwer, of van u.</i>	<i>onten, of van u.</i>
四格	單稱	<i>u, of van u.</i>	<i>u.</i>

○第三人稱三性單複變化ノ例

男性		女性		中性	
一格	單稱	君	君	君	君
二格	單稱	<i>hy</i>	<i>hy</i>	<i>hyt</i>	<i>hyt</i>
三格	單稱	<i>hynt, dijnere, of van hy.</i>	<i>hant, of van hant.</i>	<i>hynt, of van hyt.</i>	<i>hynt, of van hyt.</i>
四格	單稱	<i>hy.</i>	<i>hy.</i>	<i>hyt.</i>	<i>hyt.</i>
一格	複稱	君	君	君	君
二格	複稱	<i>hem</i>	<i>haar</i>	<i>het</i>	<i>het</i>
三格	複稱	<i>hem, of van hem.</i>	<i>haar, of van haar.</i>	<i>het, of van het.</i>	<i>het, of van het.</i>
四格	複稱	<i>hem.</i>	<i>haar.</i>	<i>het.</i>	<i>het.</i>

○ 第一格ノ *mynt, mijner, uwer, of van u,* ナル變例ハ性ノ別ナシト雖モ *mynt, uwer,* フ男性ニ用ヒ *mijner, uwer,* フ女性ニ用フ。 *hynt, dijnere,* ハ共ニ男性ニ用フ。 *hynt, dijnere,* ノ方ヲ多ク用フ以上六字物主代名宇 *mynt, uwer, dijnere,* ノ二格ト知ルベシ。

○ *him, hen,* ハ舌調ノ差ヒノミニシテ三格四格ニ別ナク用フレ。 *he* 多クハ *him,* フ三格 *hen,* フ四格ニ用フ。 *haar* ノ代ニ或ハ *heer* ト呼フ。 *ro* アリ担シ此用法ハ其時ニ臨ンテ嫌ハシキ音ヲ避ルタメナリ。

○ 第三人稱ニテ茫然ト人ヲ指シ云フ寸單數ニ *meant*

一 格 *myne*. 男性
 二 *myne*, of *van myne*. 女性
 三 *myne*, of *aan myne*. 中姓
 四 *myne*.

hoe als in het 男性
enkelvoud. 女性
hoe als in het 中姓
mannelyke geslacht.

○ *ons*, *den*, *zijn*, *hun*, *haar*, ノ變物ハ *myne*, ト同シ唯メ男
 性ノ一格單數ニ *ons* ヲ *onze*, ト云ヒ *hun*, ハ變物ニ
 ヲ加フルノミ

○ 疑問代名詞

○ *wie*, ハ指定セズシテ人ヲ問ヒ *wat*, ハ指定セズシテ事
 物ヲ問ヒ *welke*, ハ人物ヲ指シテ問ヒ *hoe lang*, ハ人物
 ノ性質姿容ヲ指シテ問フニ用フルナリ
 ○ *wat*, ハ性數ノ別ナク事物ヲ指定シテ問フニモ用フ
 又尚ホ指定シテ問フニハ其後ニ *hoor*, *een*, ヲ配ス複
 數ニハ *een*, ヲ去ル或ハ *welke*, *hoe lang*, ノ後ニ *een*, ヲ
 配スルコアリ然ルトキハ其代名詞ニ變幻ナシ
 ○ *wat*, ノ獨立ハ處前字ヲ前ニ領スルコナシ即チ *aan*
wat, *met*, *wat*, *voor*, *wat*, ノ代リニ *waarvan*, *waarvan*,
waarvan, ト云フニキナリ

○ *wie*, 及ヒ *welke*, 字變化ノ例

一 格 <i>wie</i> . 男性 二 <i>wie</i> , of <i>van wie</i> . <i>wie</i> , of <i>van wie</i> . 三 <i>wie</i> , of <i>aan wie</i> . 四 <i>wie</i> .	單稱 女性 <i>wie</i> .	中姓 <i>wat</i> , <i>wie</i> <i>wordt niet</i> <i>verdoegen</i> .
--	--------------------------	---

被稱
 男性 及ヒ 女性
 中姓
zonder met, veel.

一 格 *wie*, of *van wie*.
 二 *wie*, *wie*, *van*, *van* of *aan wie*.
 三 *wie*.

一 格 <i>welke</i> . 男性 二 <i>welke</i> , of <i>van welke</i> . 三 <i>welken</i> , of <i>aan welke</i> . 四 <i>welke</i> .	單稱 女性 <i>welke</i> .	中姓 <i>welke</i> . <i>welke</i> , of <i>van welke</i> .
--	----------------------------	--

一 格 <i>welken</i> , of <i>aan welken</i> . 二 <i>welken</i> .	複稱 女性 <i>hoe als in het</i> <i>enkelvoud.</i>	中姓 <i>hoe als in het</i> <i>mannelyke geslacht.</i>
---	--	---

○ 指示代名詞

○ *deze*, *die*, *gene*, *degenen*, *diegenen*, *dezelve*, *dezelve*, *dezelve*, *dezelve*,
deze, *deze*, *deze*, *deze*, *deze*, *deze*, *deze*, *deze*, *deze*, *deze*,
 ○ *deze*, *die*, *gene*, ハ人物ヲ指スニ區別ナリ
 ○ *deze*, *deze*, *deze*, *deze*, *deze*, *deze*, *deze*, *deze*, *deze*, *deze*,
 ○ *deze*, 字變化ノ例

一 格 <i>deze</i> . 男性 二 <i>deze</i> , of <i>van deze</i> . 三 <i>dezen</i> , of <i>aan dezen</i> . 四 <i>deze</i> .	單稱 女性 <i>deze</i> .	中姓 <i>dit</i> . <i>dezen</i> , of <i>van dit</i> . <i>dit</i> , <i>dezen</i> , of <i>aan dit</i> . <i>dit</i> .
---	---------------------------	---

一 格 <i>deze</i> . 男性 二 <i>dezen</i> , of <i>van dezen</i> . 三 <i>dezen</i> , of <i>aan dezen</i> . 四 <i>deze</i> .	複稱 女性 <i>hoe als in het</i> <i>enkelvoud.</i>	中姓 <i>hoe als in het</i> <i>mannelyke geslacht.</i>
---	--	---

○ *die*, *dat*, ノ變化ハ *wie*, *wat*, ト同シ *gene*, ノ變幻左ノ如シ

男性 單稱 女性 中姓

Benkelhen. am Betsche. tette.
 B. Benkelhen. Betsche. ketische.

男性 複 女性 稱 中性

1. Betsche.
 2. Benkelhen, of Man
 Betsche.
 3. Benkelhen, of aam
 Betsche.
 B. Betsche.

○ Betsche, 變句 Betsche, 變句ト異ナルハ男性中性ノニ格ニ Benkelhen, ト云ノミナリ

○ Betsche, 一格四格ニ用ヒ Betsche, ニ格三格ニ用フ Betsche, ノ變句 Betsche, ト同則ニメニ格ニ Benkelhen, ト云テ Benkelhen, ト云ハス

○ 動字

○ 不同韻
 ○ 未了過去ニハ韻ヲ變ズ
 ○ 所動分字ニハ韻ヲ變シ ge, フ冠シ on, ヲ尾ス分拆ス可カラサル處前字ヲ以テ集成シタル字ニハ ge, ヲ加エズ

○ 同韻

○ 未了過去ニハ ge, 又 on, ヲ尾ス
 ○ 所動分字ニハ ge, ヲ冠シ on, 又 on, ヲ尾ス分拆ス可カラサル處前字ヲ以テ集成シタル字ニハ ge, ヲ加エズ
 ○ 一動字ニハ半, 同韻半ハ不同韻ノ字アリ即チ *foke, kern, bokte, gedakken,* ヲ昔ハ *foke, to* 等ノ如シ

○ 不規則

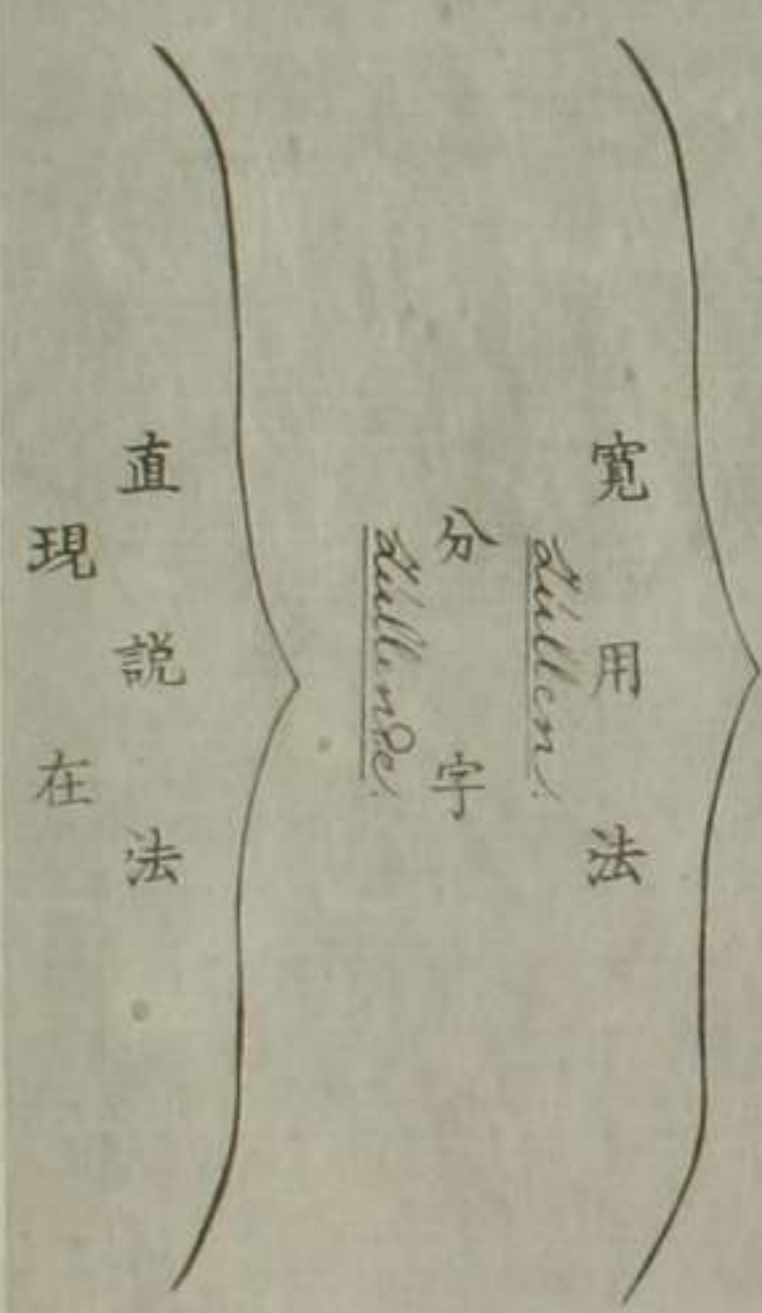
○ *stagen,* ト云ハ *stagen,* ト云ヒ *stagen,* ト云ベキ
 ○ *stagen, stagen, gedagen,* ト云レ等ノ如シ
 ○ *mogen, kinnen, sellen,* ハ音ニ直説法現在ノ第三人稱ニナラズメ定則ニ反スルノミナラス *mogen kinnen,* ハ寬用法ニ於テ直説法現在ト韻ヲ異ニシ人稱トニ之ヲ變ス尚 *mogen,* ハ未了過去ノ人稱トニナラズメ定則ニ反スルナリ

○ 分字

○ 現在分字ハ寬用法ニ ge, ヲ尾ス
 ○ 過去分字ハ其字ノ要部分ニ ge, 又 on, ヲ尾シ ge, ヲ冠ス
 ○ 不同韻ニハ on, ヲ尾シ ge, ヲ冠ス
 ○ 過去分字ニ *hadden,* ヲ添テ過去ノ能動ニ用ヒ *spinderen* ヲ添テ所動ニ用フ

○ 配合ノ例

○ 助字ハ *willen, hebben, zijn, worden,* ノ四字ナリ其變抑左ノ如シ
 ○ *willen,* ノ法時人稱單複ノ例

單 稱 複 稱
 eke taal. myj willen.
 gij wilt. gij wilt.
 hij, of zij taal. hij, willen.
 eke taal. myj hebben.
 gij hebt, of zoudt. gij hebt, of zoudt.
 hij, of zij taal. hij, hebben.
 ○ *hadden,* ノ法時人稱單複ノ例

未了過去

現在 寬 過 去 未 來
 用法 用法 用法 用法 用法

hadden. *gehad hebben.* *willen hebben.*
hadden. *gehad hebben.* *willende hebben.*

直説法

分字
Zellenbe.

直說在法

單稱

ik stal.
gy' stalt.
ky, of dy' stal.

My' zellen.
gy' zelle.
ky' zellen.

複稱

未了過去

ik zelle.
gy' zellet of zalt.
ky, of dy' zelle.

My' zellen.
gy' zellet of zalt.
ky' zellen.

○ kellen, 法時人稱單複例

現在

寬用法

未來

kellen.

gekald kellen.

zullen kellen.

kellenbe.

gekald kellenbe.

zullenbe kellen.

直說在法

單稱

複稱

ik kelt.
gy' kelt.
ky, of dy' kelt.

My' kellen.
gy' kelt.
ky' kellen.

未了過去

ik had.

My' kellen.
gy' kelt.
ky' kellen.

過去

ik had gekald.
gy' kelt gekald.
ky, of dy' kelt gekald.

My' kellen gekald.
gy' kelt gekald.
ky' kellen gekald.

過了過去

ik had gekald.
gy' kelt gekald.
ky, of dy' had gekald.

My' kellen gekald.
gy' kelt gekald.
ky' kellen gekald.

未來

ik stal kellen.
gy' stalt kellen.
ky, of dy' stal kellen.

My' zellen kellen.
gy' stalt kellen.
ky' zellen kellen.

又未來

ik stal gekald kellen.
gy' stalt gekald kellen.
ky, of dy' stal gekald kellen.

My' zellen gekald kellen.
gy' stalt gekald kellen.
ky' zellen gekald kellen.

吩咐法

had gy'.

kelt gy'.

虛構法

現在

bat ik kelt.
bat gy' kelt.
bat ky, of dy' kelt.

bat My' kellen.
bat gy' kelt.
bat ky' kellen.

未了過去

bat ik kalle.
bat gy' kallet.
bat ky, of dy' kalle.

bat My' kallen.
bat gy' kallet.
bat ky' kallen.

過去

bat ik gekald kelle.
bat gy' gekald kellen.
bat ky, of dy' gekald kelle.

bat My' gekald kellen.
bat gy' gekald kellen.
bat ky' gekald kellen.

過了過去

bat ik gekald kalle.
bat gy' gekald kallet.
bat ky, of dy' gekald kalle.

bat My' gekald kallen.
bat gy' gekald kallet.
bat ky' gekald kallen.

had gij.

hadt gij.

虛構法

Pat ik hebbe.
Pat gij hebt.
Pat hij, of zij hebbe.

Pat my hebbe.
Pat gy hebt.
Pat zij hebbe.

現在

Pat ik hebbe.
Pat gij hebt.
Pat hij, of zij hebbe.

Pat my hebbe.
Pat gy hebt.
Pat zij hebbe.

過去

Pat ik hebbe hebben.
Pat gij hebt hebben.
Pat hij, of zij hebbe hebben.

Pat my hebbe hebben.
Pat gy hebt hebben.
Pat zij hebbe hebben.

過了過去

Pat ik gehad hebbe.
Pat gij gehad hebt.
Pat hij, of zij gehad hebbe.

Pat my gehad hebbe.
Pat gy gehad hebt.
Pat zij gehad hebbe.

未來

Pat ik zoude hebben.
Pat gij zoude hebben.
Pat hij, of zij zoude hebben.

Pat my zoude hebben.
Pat gy zoude hebben.
Pat zij zoude hebben.

又未來

Pat ik zoude gehad hebben.
Pat gij zoude gehad hebben.
Pat hij, of zij zoude gehad hebben.

Pat my zoude gehad hebben.
Pat gy zoude gehad hebben.
Pat zij zoude gehad hebben.

○ gijn, 一法時人稱單複ノ例

寬用法

現在
gijn, of hebben.

過去
geheest gijn.

未來
zullen gijn, of hebben.

分字

gijnde, of hebben. | geheest gijnde.

zullen gijn, of hebben.

直說在法

單稱

ik hem.
gij gij.
hij, of zij is.

my gijn.
gy gij.
zij gijn.

複稱

未了過去

ik was.
gij waart.
hij, of zij was.

my waren.
gy waart.
zij waren.

過去

ik ben geweest.
gij zijt geweest.

my zijn geweest.
gy zijt geweest.

過了過去

ik was geweest.
gij waart geweest.
hij, of zij was geweest.

my waren geweest.
gy waart geweest.
zij waren geweest.

未來

ik zal gijn.
gy zult gijn.
hij, of zij zal gijn.

my zullen gijn.
gy zult gijn.
zij zullen gijn.

又未來

ik zal geweest gijn.
gy zult geweest gijn.
hij, of zij zal geweest gijn.

my zullen geweest gijn.
gy zult geweest gijn.
zij zullen geweest gijn.

吩咐法

mees gij.

meest gij.

gy' naren.
ky, of ky' nas.

gy' naren.
ky' naren.

過
去

ik' len' geheest.
gy' eyt' geheest.
ky, of ky' is' geheest.

ky' eyt' geheest.
ky' eyt' geheest.

過了過去

ik' nas' geheest.
gy' naren' geheest.
ky, of ky' nas' geheest.

ky' naren' geheest.
ky' naren' geheest.

未
來

ik' sal' eyen.
gy' dilt' eyen.
ky, of ky' sal' eyen.

ky' dilt' eyen.
ky' dilt' eyen.

又
未來

ik' dilt' geheest eyen.
gy' dilt' geheest eyen.
ky, of ky' dilt' geheest eyen.

ky' dilt' geheest eyen.
ky' dilt' geheest eyen.

吩
咐
法

mees' gy'.

mees' of eyt' gy'.

虛
構
在
法

Dat ik' eyt'.
Dat gy' eyt'.
Dat ky, of ky' eyt'.

Dat ky' eyt'.
Dat gy' eyt'.
Dat ey' eyt'.

未
了
過
去

Dat ik' naren.
Dat gy' naren.
Dat ky, of ky' naren.

Dat ky' naren.
Dat gy' naren.
Dat ey' naren.

過
去

Dat ik' eyt' geheest.
Dat gy' eyt' geheest.
Dat ky, of ky' eyt' geheest.

Dat ky' eyt' geheest.
Dat gy' eyt' geheest.
Dat ey' eyt' geheest.

過
了
過
去

Dat ik' naren' geheest.
Dat gy' naren' geheest.
Dat ky, of ky' naren' geheest.

Dat ky' naren' geheest.
Dat gy' naren' geheest.
Dat ey' naren' geheest.

未
來

Dat ik' dilt' eyen.
Dat gy' dilt' eyen.
Dat ky, of ky' dilt' eyen.

Dat ky' dilt' eyen.
Dat gy' dilt' eyen.
Dat ey' dilt' eyen.

又
未
來

Dat ik' dilt' geheest eyen.
Dat gy' dilt' geheest eyen.
Dat ky, of ky' dilt' geheest eyen.

Dat ky' dilt' geheest eyen.
Dat gy' dilt' geheest eyen.
Dat ey' dilt' geheest eyen.

○ naren, 法時入稱單被ノ句

現在
寬
用
法

naren.

geronden eyen.

dilt' naren.

分
字

narende.

geronden eyende.

dilt'ende naren.

直
說
在
法

單
稱

複
稱

ik' naren.
gy' naren.
ky, of ky' naren.

ky' naren.
gy' naren.
ky' naren.

未
了
過
去

ik' naren, of naren.
gy' naren, of naren.
ky, of ky' naren, of naren.

ky' naren, of naren.
gy' naren, of naren.
ky' naren, of naren.

過
去

ik' den geronden.
gy' den geronden.

ky' den geronden.
gy' den geronden.

○ worden, / 法時人稱單複 / 例

現在 寬用法 過去 未來

worden. | geraden zijn. | zullen worden.

wordende. | geraden zijnde. | zillende worden.

直說在法 複稱

ik word.
gij wordt.
hy, of zij worden.

未了過去

ik word, of word.
gij wordt, of wordt.
hy, of zij word, of word.

過了過去

ik was geworden.
gij zijt geworden.
hy, of zij is geworden.

過了過去

ik was geworden.
gij waart geworden.
hy, of zij was geworden.

未來

ik zal worden.
gij zult worden.
hy, of zij zal worden.

又未來

ik zal geworden zijn.
gij zult geworden zijn.
hy, of zij zal geworden zijn.

吩咐法

word zij. | wordt zij.

虛構在法

dat ik word. | dat zij worden.
dat zij wordt. | dat zij wordt.
dat zij, of zij word | dat zij worden.

未了過去

dat ik werde, of werde. | dat zij worden, of worden.
dat zij werdt, of werdt. | dat zij wordt, of wordt.
dat zij, of zij werde, of werde | dat zij worden, of worden.

過了過去

dat ik zij geworden.
dat zij zijt geworden.
dat zij, of zij zij geworden.

過了過去

dat ik ware geworden.
dat zij waart geworden.
dat zij, of zij ware geworden.

未來

dat ik zoude worden.
dat zij zoude worden.
dat zij, of zij zoude worden.

又未來

dat ik zoude geworden zijn. | dat zij zouden geworden zijn.
dat zij zoude geworden zijn. | dat zij zoude geworden zijn.
dat zij, of zij zoude geworden zijn. | dat zij zoude geworden zijn.

○同類動字 maken, / 法時人稱單複 / 例

dat gy verweest, of verweest
 dat hy, of dy verde, of verde
 dat gy verweest, of verweest
 dat hy, verden, of verden.

過 去

dat ik dy geberden.
 dat gy dyt geberden.
 dat hy, of dy dy geberden.
 dat hy, dyin geberden.
 dat gy dyt geberden.
 dat dy dyin geberden.

過 了 過 去

dat ik more geberden.
 dat gy more geberden.
 dat hy, of dy more geberden.
 dat hy, moren geberden.
 dat gy more geberden.
 dat dy moren geberden.

未 來

dat ik soude worden.
 dat gy soude worden.
 dat hy, of dy soude worden.
 dat hy, souden worden.
 dat gy soude worden.
 dat dy souden worden.

又 未 來

dat ik soude geberden sijn.
 dat gy, soude geberden sijn.
 dat hy, of dy, soude geberden sijn.
 dat hy, souden geberden sijn.
 dat gy, soude geberden sijn.
 dat dy, soude geberden sijn.

○同韻動字 maken, / 法, 時, 人稱, 單, 複, / 例

說 動 態

現在 寬 通用 法 未 來

maken. | gemaakt hebben. | zullen maken.

分 字

maken. | gemaakt hebben. | zullen maken.

單 稱 直 說 在 法 複 稱

ik maak.
 gy maakt.
 hy, of dy maakt.

未 了 過 去

ik maakte.
 gy maakte.
 hy, of dy maakte.

過 去

ik heb gemaakt.
 gy hebt gemaakt.
 hy, of dy hebt gemaakt.

過 了 過 去

ik had gemaakt.
 gy hadt gemaakt.
 hy, of dy had gemaakt.

未 來

ik zal maken.
 gy zult maken.
 hy, of dy zal maken.

又 未 來

ik zal gemaakt hebben.
 gy zult gemaakt hebben.
 hy, of dy zal gemaakt hebben.
 my zullen gemaakt hebben.
 gy zult gemaakt hebben.
 dy zullen gemaakt hebben.

吩 咐 法

maak gy | maak gy

虛 構 在 法

dat ik makel.
 dat gy maket.
 dat hy, of dy makel.
 dat my maken!
 dat gy maket.
 dat dy maken!

未 了 過 去

dat ik maakte.
 dat gy maakte.
 dat hy, of dy maakte.
 dat my maakten!
 dat gy maakte.
 dat dy maakten.

過 去

ik zal maken.
 gy zult maken.
 hy, of zy zal maken.
 My zullen maken.
 gy zult maken.
 zy zullen maken.

又未来

ik zal gemaakt hebben.
 gy zult gemaakt hebben.
 hy, of zy zal gemaakt hebben.
 My zullen gemaakt hebben.
 gy zult gemaakt hebben.
 zy zullen gemaakt hebben.

maak gy
 maakst gy
 maakten gy

吩咐法

虛構在法

ik maak.
 gy maakt.
 hy, of zy maakt.
 My maken.
 gy maakt.
 zy maken.

未了過去

ik maakte.
 gy maakte.
 hy, of zy maakte.
 My maakten.
 gy maakte.
 zy maakten.

過去

ik hebbe gemaakt.
 gy hebt gemaakt.
 hy, of zy hebbe gemaakt.
 My hebben gemaakt.
 gy hebt gemaakt.
 zy hebben gemaakt.

過了過去

ik hebbe gemaakt.
 gy hebt gemaakt.
 hy, of zy hebbe gemaakt.
 My hebben gemaakt.
 gy hebt gemaakt.
 zy hebben gemaakt.

未

ik zoude maken.
 gy zoude maken.
 hy, of zy zoude maken.
 My zouden maken.
 gy zoude maken.
 zy zouden maken.

又未来

ik zoude gemaakt hebben.
 gy zoude gemaakt hebben.
 hy, of zy zoude gemaakt hebben.
 My zouden gemaakt hebben.
 gy zoude gemaakt hebben.
 zy zouden gemaakt hebben.

所動

gemaaekt worden.
 gemaaekt zijn.
 gemaaekt worden.
 gemaaekt zijn.
 gemaaekt worden.
 gemaaekt zijn.

現在

寬用法

未来

gemaaekt worden.
 gemaaekt zijn.
 gemaaekt worden.
 gemaaekt zijn.
 gemaaekt worden.
 gemaaekt zijn.

分字

單

直說在法

複稱

ik word gemaakt.
 gy wordt gemaakt.
 hy, of zy wordt gemaakt.
 My worden gemaakt.
 gy wordt gemaakt.
 zy worden gemaakt.

未了過去

ik word gemaakt.
 gy wordt gemaakt.
 hy, of zy wordt gemaakt.
 My worden gemaakt.
 gy wordt gemaakt.
 zy worden gemaakt.

複稱

ik den gemaakt, teel gemaakt.
 gebooren, of geheet.
 gy den gemaakt, teel gemaakt.
 gebooren, of geheet.
 hy, of zy den gemaakt, teel gemaakt.
 gebooren, of geheet.
 My den gemaakt, teel gemaakt.
 gebooren, of geheet.
 My den gemaakt, teel gemaakt.
 gebooren, of geheet.
 My den gemaakt, teel gemaakt.
 gebooren, of geheet.

單一詞法

ik den gemaakt, teel gemaakt.
 gebooren, of geheet.
 My den gemaakt, teel gemaakt.
 gebooren, of geheet.
 My den gemaakt, teel gemaakt.
 gebooren, of geheet.
 My den gemaakt, teel gemaakt.
 gebooren, of geheet.

直 說 在 法 類 稱

ik heb gemaakt.

My hebben gemaakt.

My heb gemaakt.

My heb gemaakt.

ik heb of heb gemaakt.

My hebben (hebben) gemaakt.

My heb (hebben) gemaakt.

My hebben (hebben) gemaakt.

ik ten gemaakt, ten gemaakt
geheven, of geheest.
My heb gemaakt, heb gemaakt
geheven, of geheest.
My of heb ik gemaakt is gemaakt
geheven, of geheest.

My zijn gemaakt, zijn gemaakt
geheven, of geheest.
My heb gemaakt, heb gemaakt
geheven, of geheest.
My heb gemaakt, heb gemaakt
geheven, of geheest.

ik heb gemaakt, heb gemaakt
geheven, of geheest.
My heb gemaakt, heb gemaakt
geheven, of geheest.
My heb gemaakt, heb gemaakt
geheven, of geheest.

My hebben gemaakt, hebben ge-
maakt geheven, of geheest.
My heb gemaakt, heb ge-
maakt geheven, of geheest.
My heb gemaakt, heb ge-
maakt geheven, of geheest.

ik zal gemaakt worden.
My zal gemaakt worden.
My of heb ik gemaakt worden
geheven, of geheest.

My zullen gemaakt worden.
My zal gemaakt worden.
My zullen gemaakt worden
geheven, of geheest.

ik zal gemaakt zijn geheven,
of geheest zijn.
My zal gemaakt zijn geheven,
of geheest zijn.
My of heb ik gemaakt zijn ge-
heven, of geheest zijn.

My zullen gemaakt zijn geheven,
of geheest zijn.
My zal gemaakt zijn geheven,
of geheest zijn.
My zullen gemaakt zijn geheven,
of geheest zijn.

現 在 法

ik heb gemaakt worden.
My heb gemaakt worden.
My of heb ik gemaakt worden
geheven, of geheest.

My hebben gemaakt worden.
My heb gemaakt worden.
My hebben gemaakt worden
geheven, of geheest.

ik heb gemaakt worden,
of geheest zijn.
My heb gemaakt zijn geheven,
of geheest zijn.

My hebben gemaakt zijn geheven,
of geheest zijn.
My heb gemaakt zijn geheven,
of geheest zijn.

ik heb gemaakt worden, ge-
heven, of geheest zijn.
My heb gemaakt zijn ge-
heven, of geheest zijn.

My hebben gemaakt zijn ge-
heven, of geheest zijn.
My heb gemaakt zijn ge-
heven, of geheest zijn.

ik heb gemaakt worden geheven,
of geheest worden.
My heb gemaakt worden geheven,
of geheest worden.

My hebben gemaakt worden geheven,
of geheest worden.
My heb gemaakt worden geheven,
of geheest worden.

ik heb gemaakt worden geheven,
of geheest worden.
My heb gemaakt worden geheven,
of geheest worden.

My hebben gemaakt worden geheven,
of geheest worden.
My heb gemaakt worden geheven,
of geheest worden.

過去

Wat ik gemaakt zij, geschiedt, of geschiedt zij.
Wat gij gemaakt zijt, geschiedt, of geschiedt zijt.
Wat hij, of zij gemaakt zij, geschiedt, of geschiedt zij.

過了過去

Wat ik gemaakt alreze, geschieden, of geschiedt alreze.
Wat gij gemaakt alreze, geschieden, of geschiedt alreze.
Wat hij, of zij gemaakt alreze, geschieden, of geschiedt alreze.

未來

Wat ik gemaakt zalde, worden, of geschiedt alreze.
Wat gij gemaakt zalde, worden, of geschiedt alreze.
Wat hij, of zij gemaakt zalde, worden, of geschiedt alreze.

又未來

Wat ik zalde gemaakt zijn, ge, worden, of geschiedt zijn.
Wat gij zalde gemaakt zijn, ge, worden, of geschiedt zijn.
Wat hij, of zij zalde gemaakt zijn, ge, worden, of geschiedt zijn.

○不同韻動字, 法時人稱單複能動態ノ列ノミヲ示ス所動態ハ同韻動字ト全ク等シキ力故ニ略ス

能動態

現在

寬用法

未來

leiden.

geleiden hebben.

zullen leiden.

分字

leiden.

geleiden hebben.

zullen leiden.

直說在法

複稱

ik leer.

My leer.

gij leest.

gij leest.

zij of zij leest.

zij leest.

未了過去

ik leer.

My leer.

gij leest.

gij leest.

zij of zij leest.

zij leest.

過去

ik heb gelezen.

My hebben gelezen.

gij hebt gelezen.

gij hebt gelezen.

zij of zij heeft gelezen.

zij hebben gelezen.

過了過去

ik had gelezen.

My hadden gelezen.

gij hadt gelezen.

gij hadt gelezen.

zij of zij had gelezen.

zij hadden gelezen.

未來

ik zal gelezen.

My zullen lezen.

gij zult gelezen.

gij zult gelezen.

zij of zij zal gelezen.

zij zullen lezen.

又未來

ik zal gelezen hebben.

My zullen gelezen hebben.

gij zult gelezen hebben.

gij zult gelezen hebben.

lees gij.

吩咐法

lees gij.

lees gij.

虛構在法

Wat ik leer.

Wat My leer.

gi' hōter gelesten.
xiy' q' d' hōter gelesten.

過了過去

xiy' hōter gelesten.
gi' hōter gelesten.

xiy' hōter gelesten.
xiy' hōter gelesten.

未

xiy' hōter gelesten.
xiy' hōter gelesten.

又未

xiy' hōter gelesten.
xiy' hōter gelesten.

吩咐法

xiy' hōter gelesten.
xiy' hōter gelesten.

虛構在法

xiy' hōter gelesten.
xiy' hōter gelesten.

未了過去

xiy' hōter gelesten.
xiy' hōter gelesten.

過去

xiy' hōter gelesten.
xiy' hōter gelesten.

過了過去

xiy' hōter gelesten.
xiy' hōter gelesten.

未

xiy' hōter gelesten.
xiy' hōter gelesten.

又未

xiy' hōter gelesten.
xiy' hōter gelesten.

○彼歸動字ノ變化ハ能動ノ能ニ異ナルナシ
○自動字ノ變化ハ能動ノ能ニ隨フ唯過去ト過了過去
トニ異レルノ代リニ^動sgin, フ配スルノ故ニ此西時
ハ他動ノ能ト同シ

○無人動字ノ變化ハ第一人第二人稱ヲ前ニ領セザル
ノ外他ノ則ナシ

○集成動字

○實字ト合セル kanzakōsen, 副字ト并セル ^{light} kōsen,
類過去分字ニハ ge, ヲ冠シ寛用法ニハ前ニ^レヲ置キ

未了過去ニハ en, 尾ヲ去リ se, フ加フ

○副字

○副字種類ノ緊要

一 祈在 kien, saon, gindō, chōsen, engens, mengens, 等

二 相時 gitenen, kōsen, mōngens, cecigō, Hanawa,
Pāgeligō, atigō, nū, Pan, cōcti, nōvōt, 等

三 分量 ōel, ōeinigō, genocōg, 等

四 模様 ōel, kōsaligō, 等

五 字着 ja, gōdō's, ōkōsaligō, 等

六 否非 mōm, nōcti, gōmōcting, 等

七 疑惑 migōken, mōgeligō, 等

八 序次 cōctō, saonō, tōen, cōndōligō, 等

九 反被 ems, ōel, ōigō, ōtōō, Pōngōnō, 等

十 殊分 allen, ōgōmōctōligō, 等

○無人動字ノ變化ハ第一一人第二人稱ヲ前ニ領セサル
ノ外他ノ別ナシ

○集成動字

○實字ト合セル *kanstalen*, 副字ト并セル *teipstalen*
類過去分字ニハ *ge* ヲ冠シ寛用法ニハ前ニ *te* ヲ置キ

未了過去ニハ *en* 尾ヲ去リ *ge* ヲ加フ

○副字

○副字種類ノ緊要

- 一 所在 *hier, daar, ginds, elders, ergens, nergens*, 等
 - 二 日時 *gisteren, heden, morgen, eertijds, thans, -*
vage tijds, altijd, nu, dan, oort, noot, 等
 - 三 份量 *heel, weinig, genoeg*, 等
 - 四 模様 *heel, khalijk*, 等
 - 五 定着 *ja, geke's, deke elijk*, 等
 - 六 否非 *neen, niet, geen, stens*, 等
 - 七 疑惑 *mogelijk, mogelijk*, 等
 - 八 傍反 *eecht, baarm, toen, cindelijk*, 等
 - 九 反彼 *eens, dieghis, steeds, omgaaens*, 等
 - 十 殊分 *alleen, byzonderlijk*, 等
 - 十一 集合 *ksamen, telens, tegelijk*, 等
 - 十二 開示 *door, gis, namelijk*, 等
 - 十三 和問 *hoe, waarom*, 等
- 副字モ亦タ比較級アリ *er, ster* ヲ尾ス

○更前字

○更前字ノ種類

- 許多ノ関係ヲ見ハスモノハ
van, in, uit, aan, naar, tot, 等ナリ
- 動字及ヒ動字ヨリ轉スル實字ニ合スルモノハ
aan, af, te, het, in, ont, oter, 等ナリ
- 添名字ニ合スルモノハ
aan, te, om, het, 等ナリ
- 分折スルカラザルモノハ
ant, te, ge, het, om, ont, het, van, 等ナリ

○接續字

○接續字種類ノ緊要

- 一 詠說 *dat, hoe*, 等
- 二 定論 *want, degh, omdat, maatsmaal*, 等
- 三 示 *opdat, ten einde*, 等
- 四 決定 *dan, derhalve, vervolgens*, 等
- 五 添加 *en, ook, nog, in, gelijck, saamensien*, 等
- 六 區分 *noch, of*, 等
- 七 反說 *maar, doch, echter, nochtan, evenwel*, 等
- 八 許可 *kan, wel, schoon, hoekeer*, 等
- 九 期約 *en, dien, hoe, ten tijde*, 等
- 十 疑問 *of, hoe*, 等

○嘆字即間挿字

○*ack, helaas*, 感嘆ノ聲 *och*, 望欲ノ聲 *ei* 祈願ノ聲
ho, hura, 欣喜ノ聲 *o*, 驚駭ノ聲 *fig, gae*, 賤辱ノ聲
ky, hem, sius, 警叱ノ聲 *nee*, 苦痛ノ聲

○外物ニ由テ心意ノ感動ヲ誘起スルモノヲ嘆字ノ類
ニ加フ即チ *po, poly, waak, plomp*, 等
如シ

- 四 夫定 *Van, betakke, Varnstogens,* 等
- 五 添加 *em, oek, nog, insgelijks, Saarendelen,* 等
- 六 画分 *noek, of,* 等
- 七 反説 *maar, oek, echter, nogtans, oemmel,* 等
- 八 許可 *kan, wel, seker, docteer,* 等
- 九 糊約 *in dien, kon, tenzij,* 等
- 十 疑問 *of, hoe,* 等

○嘆字即問神字

○ *oek, helaas,* 悲嘆ノ聲 *oek,* 望欲ノ聲 *oek* 祈願ノ聲
oek, helaas, ハ欣喜ノ聲 *oek* ハ驚駭ノ聲 *oek, ja,* ハ賤辱ノ聲
oek, ja, ハ警戒ノ聲 *oek* ハ苦痛ノ聲
 ○ 外物ニ由テ心意ノ感動ヲ誘起スルモノヲ嘆字ノ類
 ニ加フ即チ *oek, oek, oek, oek, oek,* 等 *oek,* 等

